

STICHTING
COMENIUS MUSEUM

Jaarverslag 2009

Cultuurhistorisch museum in Naarden

INHOUD

1. Inleiding	blz.	3
2. Missie, Statuten, Doelstellingen	blz.	4
3. Organisatie	blz.	5
4. Activiteiten Comenius Museum 2009	blz.	7
5. Samenwerking met andere organisaties	blz.	10
6. Mausoleum	blz.	11
7. Bezoekers	blz.	12
8. Beleid	blz.	13
9. Plannen 2010	blz.	13
10. Tot slot	blz.	14
11. Summaries in English and Czech	blz.	15

1. INLEIDING.

Terugkijkend op het jaar 2009 kunnen we vaststellen dat dit een zeer succesvol en tegelijk vernieuwend jaar voor het Comenius Museum is geweest.

Met de komst van de nieuwe directeur zijn er nieuwe inhoudelijke impulsen aan het museum gegeven. Samen met het bestuur, de vrijwilligers en de Raad van Advies heeft dit geresulteerd in tal van nieuwe activiteiten die als succesvol beschouwd kunnen worden.

Met de verschillende activiteiten zoals vijf wisseltonstellingen waarvan twee “van eigen bodem”, lezingen, symposia, het Museumweekend, de Open Monumentendag en uitgaven van publicaties in eigen beheer werd de missie van het museum, het gedachtegoed van J.A. Comenius uit te dragen, verder ontwikkeld.

Het museum heeft dit jaar het samenwerkingverband met het Nationaal Onderwijs Museum in Rotterdam verdiept. Het Comenius Museum heeft ook contacten met het Dordrechts Museum, het Huizer Museum en de Hernhutters in Zeist. Dit alles om de kwaliteit van de tentoonstellingen en het financiële draagvlak voor het organiseren ervan te kunnen verbeteren.

Ook de bijdrage van de Tsjechische partners met name het museum van J.A. Komenský in Uherský Brod en de warme steun van de Tsjechische en Slowaakse ambassade in Den Haag hebben bijgedragen tot een goed en kwalitatief hoogstaand jaarprogramma 2009.

Het aanpassen van de statuten aan de huidige praktische invulling van onze doelstellingen zoals die voortvloeien uit de samenwerkingsovereenkomst met het Tsjechische ministerie van Cultuur en de Gemeente Naarden, de Beleidsnota 2009-2013, de Nota Vrijwilligersbeleid, het nieuwe logo, de verbetering van de interne organisatie en communicatie en de bijzonder goede bijdrage van de vrijwilligersgroep en het groeiend aantal bezoekers, heeft gezorgd dat het Comenius Museum vol vertrouwen naar het jaar 2010 kan uitkijken.

2. MISSIE, STATUTEN, DOELSTELLINGEN.

Missie.

De missie van het museum is het uitdragen van het gedachtegoed van Comenius omdat zijn denken mensen inspireert om zorgvuldig met elkaar om te gaan, verbinding te zoeken waar deling dreigt en duurzaam om te gaan met de wereld en haar bewoners (zie Beleidsnotitie 2009-13).

Statuten.

Het bestuur is dit jaar intensief bezig geweest met de voorbereiding van de herziening van de statuten van de Stichting Comenius Museum. De huidige statuten dateren van 1993, en sindsdien heeft het museum zich verder ontwikkeld, zeker als gevolg van de overdracht van de verantwoordelijkheid voor het mausoleum en de toegankelijkheid daarvan door de Gemeente Naarden aan de Stichting, alsmede het “Mutual co-operation Agreement” tussen het Tsjechische Ministerie van Cultuur, de Gemeente Naarden en de Stichting Comenius Museum. Het Algemeen Bestuur heeft op 5 november 2009 ingestemd met de aanpassingen. Het passeren van de akte is voorzien in april 2010.

Doelstellingen.

De Stichting Comenius Museum gaat zijn activiteiten voortzetten conform de volgende doelstellingen, zoals vastgesteld op 5 november 2009:

1. Het instandhouden van het Comenius Museum te Naarden met de daarin ondergebrachte verzameling gedenkstukken en documentatie over het leven, werk en gedachtegoed van de wijsgeer Jan Amos Comenius (Komenský) (18 maart 1592 - 15 november 1670).
2. Het dagelijks beheer van en het toezicht op het, in pandig met het museum verbonden, Comenius Mausoleum en het zorgdragen voor de toegankelijkheid ervan.
3. Het bijdragen aan het behoud van de culturele erfenis van Comenius door het onder de aandacht te brengen van, en het uitdragen van kennis over de persoon Comenius en zijn gedachtegoed.

De stichting tracht haar doel te bereiken door:

- Het bezoek aan het museum en mausoleum te stimuleren en op ruime schaal mogelijk te maken;
- Het houden van tentoonstellingen;
- Het houden van lezingen en andere bijeenkomsten al dan niet in samenwerking met derden;
- Het verspreiden van informatie w.o. het uitgeven van drukwerken;
- Het samenwerken met andere Nederlandse en Tsjechische instituten en instituten uit derde landen die betrokken zijn bij het behoud van Comenius' geestelijk erfgoed;
- Het stimuleren van wederzijdse culturele betrekkingen met zijn geboorteland Tsjechië teneinde de culturele betekenis van het gedachtegoed voor nu en in de toekomst levend te houden;
- Het herdenken van geboorte- (28 maart) en sterfdag (15 november) van Comenius
- Het aanwenden van alle andere wettige middelen.

3. ORGANISATIE.

Bestuur.

Het Dagelijks Bestuur (DB) heeft in 2009 een intensief maandelijks vergaderschema gevolgd. Bij het DB overleg zijn, naast de DB leden, ook de directeur, Hans van der Linde, namens het kantoor Maria Krutzen en twee afgevaardigden namens de vrijwilligers aanwezig geweest. De vrijwilligers wisselden per DB vergadering.

In april 2009 heeft de secretaris, Hans Versnel, afscheid genomen als DB-lid. Hij kon echter behouden blijven voor het Algemeen Bestuur, waarin hij actief blijft meedoen. Hij werd in zijn functie opgevolgd door Helena Verhoef-Musílková.

De samenstelling was **het Dagelijks bestuur** werd als volgt:

Hans van Oostveen, voorzitter	(2014)	DB lid
Helena Verhoef, secretaris	(2014)	DB lid
Harry Rörik, penningmeester	(2011)	DB lid
Vladimir Hobrlant, lid	(2014)	DB lid

Het Algemeen Bestuur (AB) is dit jaar driemaal bij elkaar geweest. Op gebruikelijke wijze werden de jaarverslagen (financieel en inhoudelijk) en de begroting 2010 vastgesteld.

In de samenstelling van het bestuur kwam, afgezien van het toetreden van Hans Versnel, in 2009 geen verandering.

De samenstelling van het **Algemeen bestuur** werd als volgt:

Hans van Oostveen, voorzitter	(2014)
Helena Verhoef, secretaris	(2014)
Harry Rörik, penningmeester	(2011)
Vladimir Hobrlant, lid	(2014)
Oldrich Uttendorfský	(2014)
Paul de Wit	(2010)
Veronica Smelt	(2012)
Jan Hoekema	(2012)
Hans Versnel	(2014)

Notitie: Tussen haakjes is het jaar van aftreden vermeld. Een eenmalige herbenoeming voor vijf jaar is mogelijk.

Raad van Advies (RvA).

Conform artikel 9 van de statuten van de Stichting Comenius Museum die de instelling van een Raad van Advies mogelijk maakt, heeft het bestuur de organisatie van RvA en de taken en bevoegdheden vastgesteld. De voorzitter is onafhankelijk en bekleedt geen functie in het bestuur. De Raad regelt zelf haar secretariaat. De Raad adviseert het bestuur over allerlei zaken rondom het museum.

De Raad van Advies zag er in 2009 als volgt uit:

Maud Arkesteijn van Willigen	voorzitter, tentoonstellingen, publicaties, conservator op projectbasis.
Prof. dr. P Leupen	lid, emeritus hoogleraar middeleeuwse geschiedenis en groot kenner van de geschiedenis van de regio.
Drs. Kees Mercks	lid, gepensioneerd medewerker van de UvA, Slavisch instituut, topvertaler Tsjechische literatuur.
Prof. Dr. Bruno Naarden	lid, Emeritus hoogleraar Russische taal en cultuur UvA, kenner 17 ^e eeuw oa. Witsen.
Drs. Alexander Overdiep	lid RvA, ondernemer, PR, Marketing,
Drs. Tijs van Ruiten	lid, directeur Nationaal Onderwijs Museum Rotterdam, museale kennis, collecties.
Prof. Dr. Els Ruisendaal	lid, hoogleraar taalkunde Europese universiteit Nederland en België, uitgever.
Prof. Dr. Jaap Schouten	lid, Emeritus hoogleraar onderwijskunde VU.
Prof. Dr. Leendert Groenedijk	lid, Emeritus hoogleraar historische pedagogiek VU

Alle leden zijn tot 2011 herbenoemd, behalve mevrouw Els Ruisendaal die zich in 2010 voor 2 jaar herkiesbaar kan stellen en Jaap Schouten die voor een jaar beschikbaar is.

Personeel

Directeur

Hans van der Linde werd eind 2008 benoemd tot directeur van het Comenius Museum (in deeltijd voor 0,5 FTE) en begon zijn werkzaamheden per 1 januari 2009.

Zijn taken zijn o.a: behoud en beheer van het museum en mausoleum, contacten met andere museale instellingen, inhoudelijk samenstellen en organiseren van tentoonstellingen, het organiseren lezingen en andere activiteiten, het ontwikkelen van educatieve activiteiten, zorgdragen voor de communicatie van museum naar buiten toe, uitbreiden van de sponsoractiviteiten en leiding geven aan de organisatie van het museum en de vrijwilligersgroep.

Administratieve medewerkster.

Er zijn voorbereidingen getroffen voor het in dienst treden in 2010 van Maria Krutzen als administratief medewerker voor 18 uur per week. In dit verslagjaar werkte Maria als vaste vrijwilliger op de administratie.

Met de komst van de (parttime) directeur en de vaste administratieve medewerker is de verdere professionalisering van het museum in gang gezet en de grote invloed hiervan is dit jaar goed merkbaar geweest.

Vrijwilligers.

In 2009 hebben er nieuwe ontwikkelingen plaatsgevonden binnen de groep vrijwilligers. Tijdens interne verkiezingen van de vrijwilligers werd Gerrie Brok unaniem als voorzitter van de vrijwilligersgroep gekozen. Tot vice-voorzitter werd Tine de Graaf gekozen.

Met grote inzet werd deelgenomen aan werkgroepen en aan de dagelijkse werkzaamheden in het museum. De baliemedewerkers zorgden voor het openen en sluiten van het museum, de ontvangst van bezoekers en het geven van informatie. Zij regelden zelf hun rooster, hadden een eigen overlegstructuur en werkten nauw samen met de directeur en het bestuur.

De vrijwilligers hebben in jaar 2009, op verzoek van de directeur, zelf de nota "Vrijwilligersbeleid" tot stand gebracht. In deze nota worden de taken en de positie van de vrijwilligers en de taken van de werkgroepen beschreven.

In het verslagjaar zorgde een technisch team voor het goed functioneren van de technische voorzieningen in het museum en mausoleum. Het team was onmisbaar bij de voorbereiding en uitvoering van de wisseltentoonstellingen.

De werkgroep tentoonstellingen nam dit jaar het initiatief om samen met de directeur twee eigen exposities te organiseren. Deze werden een groot succes. Daarom zal deze werkgroep ook in 2010 het organiseren van tentoonstellingen continueren.

De werkgroep bulletin heeft de redactie van het *Comenius Bulletin* gevoerd, dat 3x per jaar verschijnt.

In 2009 waren er circa 30 vrijwilligers actief. Zij ontvingen onkostenvergoeding. Bij het aantrekken van vrijwilligers werd gebruik gemaakt van de vrijwilligerscentrales in Bussum en Huizen wier websites wij mochten gebruiken om te adverteren.

Kantooroverleg.

Binnen de vernieuwde organisatie is het Kantooroverleg ingevoerd. Dit bestaat uit een vaste groep mensen namelijk: de directeur Hans van der Linde, de administratief medewerkster Maria Krutzen, de voorzitter van de vrijwilligersgroep Gerrie Brok en de secretaris van het bestuur Helena Verhoef.

Het Kantooroverleg komt één keer per maand bij elkaar en zorgt voor de coördinatie van de dagelijkse taken binnen het museum en de voorbereiding van vragen aan en besluiten van het bestuur. Tevens zorgt het Kantooroverleg voor de interne uitwisseling van informatie, met behulp van het maandelijkse infoblad Comenius Intern dat naar alle medewerkers van het museum gestuurd wordt.

Vrienden van het museum.

Het museum heeft circa 80 'vrienden van het Museum'. Vrienden zijn zij die elk jaar doneren aan het museum. Daarvoor ontvangen ze een aantal voorrechten, zoals gratis toegang met een introductie; 10% korting op artikelen uit de museumwinkel, uitnodigingen voor openingen en het Comenius bulletin.

Financiering.

De Tsjechische overheid verzorgt de financiering van de exploitatie van het museum en van het dagelijks beheer van het mausoleum. De Gemeente Naarden stelt het museumgebouw ter beschikking. Daarnaast verleende de Tsjechische ambassade enkele doelsubsidies. Het jaar 2009 kon daardoor financieel goed worden afgesloten. De financiële situatie was in 2009 anders dan in de jaren ervoor omdat dit jaar de directeur in dienst kwam.

4. ACTIVITEITEN COMENIUS MUSEUM 2009.

In 2009 was het museum, zeker mede door de komst van de nieuwe directeur en de nieuwe impulsen die hij gaf, zeer succesvol. In totaal werden er meer dan 25 activiteiten ondernomen.

Tentoonstellingen.

In 2009 zijn er vijf tentoonstellingen in museum georganiseerd.

1. “Een bijzondere erfenis”

Werk van Jarmila Mucha Plocková, kleindochter van Alfons Mucha, verkooptentoonstelling, t/m 11-01-2009. In samenwerking met Museum J.A.Komenský in Uherský Brod.

2 “Labyrint des Harten en der Wereld”

Decorontwerpen voor “Het labyrint der wereld en het paradijs des harten” van Comenius van de Tsjechische kunstenaar Milivoj Husák, Van 17 januari 2009 t/m 3 mei 2009.

In samenwerking met Museum J.A. Komenský in Uherský Brod.

3 “Comenius’ Leven verbeeld”

Het leven van Comenius als stripverhaal door Renáta Fučíková, Van 15 mei 2009 t/m 14 juni 2009. In samenwerking met Museum J.A. Komenský in Uherský Brod.

4. “Het Medicijn tegen Onwetendheid”

De Orbis Sensualium Pictus van Comenius: een revolutie in educatie”, Van 27 juni 2009 t/m 22 november 2009.

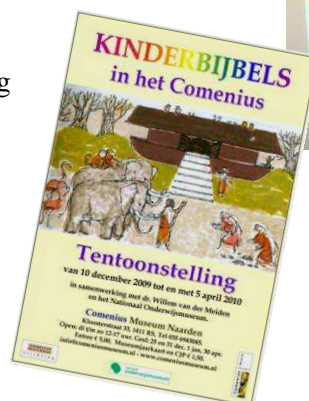
Eigen tentoonstelling van het Comenius Museum, in samenwerking met het Nationaal Onderwijs Museum in Rotterdam.

5. “Kinderbijbels in het Comenius 1640-2010”

Expositie van de kinderbijbels, in samenwerking met Willem van der Meiden en het Nationaal Onderwijs Museum in Rotterdam.

Van 10 december 2009 t/m 5 april 2010.

Historisch café.

In 2009 kwam eenmalig het Historisch Café Naarden naar het museum en hield Frits van Dulm op 23 oktober 2009 een lezing met de titel “1989 Naarden & het Einde van het Garnizoen”.

Comenius Cultureel.

In de ruimte van het mausoleum werden ook in 2009 onder leiding van AB lid Veronica Smelt, vijf concerten georganiseerd. De concerten zijn georganiseerd in samenwerking met het Conservatorium van Amsterdam. In de ruimte van het mausoleum werd de jonge getalenteerde musici een podium aangeboden voor hun optreden met o.a. de opzet om een nieuwe groep publiek naar het museum te halen. De concerten werden ook aangeboden in combinatie met gastronomie waarbij de bezoekers vóór het concert een diner in Restaurant Promers konden gebruiken.

Programma concerten 2009:

1. Concert, Soiree, Arjen Verhage, luit, 12 maart 2009.
2. Concert, Soiree, Claire Bleumer, cello, Saskia Lankhoorn, piano: 11 juni 2009.
3. Concert, Soiree, Berlage Saxophone Quartet : 10 september 2009.
4. Concert, Soiree, Mirjam Welling, viool, Mirjam Burgers, piano: 12 november 2009.
5. Kerstconcert, Dieuwke Aalbers, zang, Lodewijk Crommelin, piano: 17 december 2009.

Open Monumentendag.

Traditiegetrouw nam het Comenius Museum deel aan de Open Monumentendag. Deze keer was dit op 12 en 13 september 2009 en was het museum open en gratis toegankelijk voor het publiek.

Museumweekend.

Door de openstelling van het Comenius Museum en het Mausoleum op 4 en 5 april nam het museum deel aan het Museumweekend.

Lezingen.

In samenhang met de tentoonstellingen zijn er in 2009 een aantal lezingen gehouden in het museum. De lezingen hadden een wisselende opkomst, maar blijken, als nieuwe activiteit van het museum, goed aan te slaan.

Programma lezingen 2009:

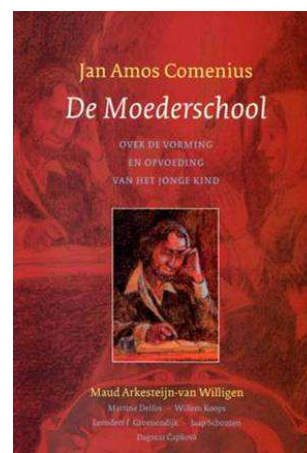
1. Presentatie van het boek “*Jan Hus – de waarheid zal overwinnen*”, van Ingeborg Kriegsman, op 13 februari 2009.
2. Lezing: “*De Moderniteit van Comenius*”, door Dr. Martine Delfos, op 1 oktober 2009.
3. In het kader van de tentoonstelling “Het Medicijn tegen Onwetendheid”, Lezing: “*Comenius en het Onderwijs in de 17^e/18^e Eeuw*”, door Dr. M. Rietveld-van Wingerden, op 26 oktober 2009.
4. In het kader van de tentoonstelling “Het Medicijn tegen Onwetendheid”, Lezing: “*Comenius en de Schoolplaten in de 19^e/20^e Eeuw*”, door Dr. J. Dane, op 2 november 2009.
5. In het kader van de tentoonstelling “Het Medicijn tegen Onwetendheid”, Lezing: “*Comenius en Montessori: twee pedagogen stellen het kind centraal*”, door de heer F. Kelpin, op 9 november 2009.

Uitgaven.

In het jaar 2009 is het museum erin geslaagd om in eigen beheer vier publicaties uit te geven.

Te weten:

1. De catalogus *Het Medicijn tegen Onwetendheid*, De Orbis Sensualium Pictus van Comenius: een revolutie in educatie, opgesteld door Hans van der Linde, directeur van het Comenius Museum.
2. Het boek "*De Moederschool*" van J.A. Comenius dat door Maud Arkesteijn, voorzitter Raad van Advies, uit het Frans werd vertaald.
3. Catalogus "*Kinderbijbels in het Comenius*" door Willem van der Meiden en Hans van der Linde.

Symposium.

Een vernieuwende activiteit voor het museum was dit jaar was het houden van het eendaagse symposium. De titel van het symposium was: "*Comenius vader van de voorschoolse opvoeding?*" Tegelijkertijd was er de presentatie van het boek "*De Moederschool*", vertaald door Maud Arkesteijn.

Educatief project

In 2009 is door de Stichting Omgevingseducatie Gooi, Vecht en Eemstreek (OGVE) in samenwerking met het Comenius Museum een onderwijsproject ontwikkeld voor groep 6.

Deze lessenreeks maakt deel uit van het project Naarden, mijn woonomgeving, dat voor de scholen in de gemeente Naarden is ontwikkeld. De leerlingen werken in de klas met een informatieve lesbrief waarmee een bezoek aan het museum inhoudelijk wordt voorbereid. Tijdens de les in het museum bezoeken de leerlingen onder leiding van de leden van de werkgroep educatie het mausoleum en de vaste opstelling. Vervolgens is er een activiteit in de tuin van het museum waarbij het gebruik van de zintuigen centraal staat. Dit doet recht aan de opvatting van Comenius dat alles in de geest daar door de zintuigen is gekomen. Weer op school verwerken de leerlingen hun belevenissen in een werkstuk. Deze werkstukken zijn in het museum tentoongesteld.

In-company training.

In 2009 werd wederom een "In-company training" gegeven. De titel van deze training was: "*Museum en Publiek*". De training werd door Cultureel Erfgoed Noord-Holland op 11 februari 2009 gegeven aan de vrijwilligersgroep en andere belangstellende

Kranslegging.

Op 28 maart 2009 vond de *kranslegging* plaats bij het graf van Comenius door o.a. ambassadeurs van de Tsjechische en Slowaakse Republieken.

OVERIGE ACTIVITEITEN.

Nieuwjaarsbijeenkomst

Op zaterdag 10 januari werd in het museum zoals gebruikelijk de nieuwjaarsbijeenkomst van de VNTS gehouden.

Afscheid Hans Versnel.

Op 15 mei nam Hans Versnel afscheid als secretaris van het Dagelijks Bestuur van het Comenius Museum.

Excursie Graft/De Rijk.

Op 1 september vond het Dagje-uit plaats voor het Dagelijks Bestuur en de vrijwilligers van het Comenius Museum. Het Dagje-uit ging naar het museum “Het Houten Huis” in Graft/De Rijk.

Burenborrel.

Het gezegde: “Beter een goede buur dan een verre vriend” leidde tot het initiatief voor de *Burenborrel*. Voor de burens van het Comenius Museum was er op 25 september 2009 een openstelling met rondleiding in het museum en een hapje en een drankje.

Rondleiding stadsgidsen.

Op 26 oktober 2009 werd in het Comenius Museum er een rondleiding voor de stadsgidsen georganiseerd.

Afsluitingsreceptie 2009.

Nieuwjaarsreceptie voor de medewerkers, vrienden, bestuurders en RVA-leden in januari 2010 vormde een goede afsluiting van het jaar 2009. Tijdens deze receptie werd het nieuwe logo van het museum feestelijk geïntroduceerd.

De afspraken met de ontwerper van het logo, Wim van Schaik, over het gebruik van het logo werden schriftelijk vastgelegd.

5. SAMENWERKING MET ANDERE ORGANISATIES.

International.

Samenwerking Tsjechië.

Ook in 2009 werd uitvoering gegeven aan het ‘Mutual Co-operation Agreement’ dat op 1 december 2004 in Naarden door het museum, de Tsjechische partners en de Gemeente Naarden was getekend.

Tsjechische en Slowaakse ambassade.

In 2009 waren er opnieuw uitvoerige contacten met de Tsjechische ambassade over uiteenlopende zaken. De ambassadeur, Petr Mareš en zijn staf blijven zeer geïnteresseerd in de gang van zaken binnen het museum.

Ook met de Slowaakse ambassade werden contacten onderhouden. De ambassadeur mevrouw Oksana Tomová toonde grote belangstelling voor het museum. Beide ambassadeurs waren aanwezig bij de kranslegging in het mausoleum op 27 maart 2009.

Museum Uherský Brod en Pedagogisch Museum in Praag.

De partnercontacten met het museum in Uherský Brod werden voortgezet met het organiseren van de tentoonstelling "Labyrint des Harten en der Wereld", door de Tsjechische kunstenaar Milivoj Husáken en de tentoonstelling "Comenius Leven verbeeld" door Renáta Fučíková. In samenwerking met het museum J.A.Komenský in Uherský Brod en het Pedagogisch museum J.K. Komensky in Praag werd de tentoonstelling "Het geslacht De Geer door de ogen van schilders" voorbereid. Een aantal schilderijen uit de collectie De Geer van het museum worden tijdens twee tentoonstellingen in 2010 in resp. Uhersky Brod en in Praag ten toon gesteld. De directeurs van beide musea waren op werkbezoek bij het museum en willen graag de samenwerking voortzetten.

Tsjechisch Centrum.

Van grote waarde is ook de samenwerking met het Tsjechisch Centrum. Men had een belangrijk aandeel in de tentoonstelling van mevrouw Jarmila Mucha: "Een bijzondere erfenis".

CzechTourism.

In 2009 zijn kennismakingsgesprekken gestart met CzechTourism om te verkennen hoe we tot wederzijdse samenwerking zouden kunnen komen.

Lokaal.

Gemeente Naarden.

In 2009 zijn de goede contacten met instellingen in Naarden voortgezet. Met de gemeente Naarden is regelmatig overleg geweest over zaken betreffende huur, onderhoud, vergunningen, etc. Het museum nam ook in 2009 deel aan het Evenementenoverleg van de gemeente Naarden en aan de voorbereiding en uitvoering van de jaarlijkse Open Monumentendag op 12 en 13 september.

Stichting Comenius.

Dit jaar heeft onze Stichting wederom overleg gevoerd met de Comenius Stichting. Omdat beide organisaties ten doel hebben het gedachtegoed van Comenius levend te houden en uit te dragen wordt binnen beide organisaties gezocht naar samenwerkingsmogelijkheden in de toekomst.

Overig.

Het organiseren van het Historisch Café blijft een belangrijke vorm van samenwerking in Naarden tussen het Nederlands Vestingmuseum, het Stads- en Streekarchief, de Stichting Tussen Vecht en Eem, de Vereniging Werkgroep Vestingstad en het Comenius Museum.

6. MAUSOLEUM.

Groot onderhoud mausoleum.

Na de geslaagde restauratie van de glas-in-loodramen in 2007, kreeg in 2009 het snijraam tussen het mausoleum en de vide een grondige onderhoudsbeurt. Door de goede samenwerking met de Rijksgebouwendienst kon dit binnen een kort tijdsbestek gerealiseerd worden. Tijdens de werkzaamheden aan het houtpaneel werd er een kokertje gevonden dat door de Tsjechische houtbewerkers, allen vrijmetselaars, voorzien van een boodschap voor de toekomst, in het paneel verborgen werd. Het kokertje werd op herdenkingsdag 27-3-2009 door de Tsjechische ambassadeur geopend. Het kokertje met de tekst is een jaar in het mausoleum tentoongesteld en bij de volgende herdenkingsdag in 2010 wordt het met bijgevoegde tekst teruggeplaatst.

7. BEZOEKERS

Een van de belangrijke taken van het museum is te zorgen dat het aantal bezoekers een stijgende lijn zou krijgen.

Landelijke bezoekers.

Het museum krijgt bezoekers uit heel Nederland. Deze bezoekers komen voor de tentoonstellingen die in landelijke bladen aangekondigd worden of maken gebruik van de museumkaart als ze Naarden bezoeken. Ook symposia en lezingen hebben uit het hele land bezoekers getrokken.

Bezoekers uit de regio.

Het museum organiseert ook een aantal gevarieerde activiteiten in regionale en plaatselijke context voor de bewoners van de stad Naarden en het Gooi zoals: lezingen, concerten, wijkbezoek aan het museum, een educatieproject voor de scholen van Naarden, samenwerking met de stadsgidsen, etc.

Internationale bezoekers.

Verder komen er ook een aantal bezoekers uit buitenland, zoals Tsjechië, Slowakije, maar ook uit China, Argentinië, Japan en Polen naar het museum. Met name deze groep bezoekers is geïnteresseerd in het mausoleum en wil eer bewijzen aan het graf van J.A. Comenius. Het museum ontvangt ook een aantal keer per jaar delegaties via de Tsjechische of Slowaakse ambassade.

Het valt op dat de buitenlandse bezoekers vaker in de grote groepen (toeristen) het museum bezoeken. Ook groepen scholieren, vaak in samenwerking met het Nederlandse voortgezet onderwijs, zijn regelmatig gasten van het museum.

In het jaar 2009 kwamen 5.941 bezoekers naar het Comenius Museum waarvan 2141 bezoekers voor wisseltentoonstellingen. Het aantal bezoekers groeit in vergelijking met voorgaande jaren.

Aantal bezoekers aan het Comenius Museum (2005-2009)

Jaar	Bezoek Museum Mausoleum	Volwas- senen	Groepen	Senioren MJK, CJP	Studenten Kinderen	Gratis/ vriend	Extra bezoek Foto- festival
2005	4.398						7.647
2006	4.931						
2007	4.514						3.790
2008	5.377						
2009	5.941	1.076	1.665	1.213	377	1.612	geen

8. BELEID.

Het uitgangspunt van het beleid is dat het Comenius Museum zich ontwikkelt als een kleinschalig cultuurhistorisch museum gerelateerd aan het mausoleum van Jan Amos Comenius. Samenwerking met vergelijkbare instellingen in de regio en waar dat functioneel daar buiten is daarbij noodzakelijk. Die samenwerking kan inhoudelijk en/of organisatorisch van aard zijn. Een goede start was in 2008 de samenwerking met het Museum het Hernhutter Huis in Zeist. In 2009 heeft het museum, opnieuw in samenwerking met het Nationaal Onderwijsmuseum, twee eigen tentoonstellingen georganiseerd en twee tentoonstellingen met onze Tsjechische partners in Uherský Brod en Praag.

Beleidsnotitie 2009-2013.

Het bestuur heeft samen met de directeur en de vrijwilligers gewerkt aan het ontwikkelen van een geactualiseerde Beleidsnotitie 2009-2013. Deze Beleidsnotitie is in december 2009 definitief vastgesteld en wordt door de hele organisatie gedragen.

In de Beleidsnotitie wordt de missie van het museum vastgesteld alsmede de doelen voor de volgende vier jaar. De huidige sterke en zwakke punten van het Comenius Museum zijn geanalyseerd.

Uitgebreid werd stilgestaan bij de mogelijkheden en de middelen voor de realisatie van de doelen. Hierbij gaat het om de beeldvorming over Comenius, het bezoekersaantal, de positie en profilering van het Comenius Museum, het museum als organisatie en de financiële basis.

9. PLANNEN 2010.

Het Comenius Museum bruist van de plannen voor de toekomst. In 2010 wil het museum twee aantrekkelijke eigen tentoonstellingen realiseren, en ook tentoonstellingen in samenwerking met onze Tsjechische partners, en daarnaast nog een lezingenreeks, concerten en nog een aantal andere activiteiten.

Als prioriteit wordt gesteld om meer bezoekers naar het museum te halen. Er wordt gestart met het opzetten en uitwerken van een communicatie/publiciteitsplan en een marketingplan voor het museum. De nieuwe website wordt hier een onderdeel van.

Het vrijwilligersbeleid wordt definitief vastgesteld en er wordt verder gewerkt aan de implementatie. Men gaat zich richten op de verdere aanpassingen in de organisatie: afstemmen van taken en bevoegdheden van de werkgroepen.

Het kantoorarchief wordt opgezet en in gebruik genomen. Dit om te waarborgen dat het bewaren en de overdracht van documenten systematisch en transparant blijft ook bij het wisselen van de personen die in de toekomst werkzaam zullen zijn in het museum.

Het museum gaat de registratie en documentatie van de collectie en bibliotheek verder verbeteren. Hierbij wordt het professionele Adlib programma toegepast.

Het museum gaat voor de volgende jaren een educatief beleid vaststellen. Dit in samenwerking met de andere partners in de regio.

Het museum zal verder investeren in nadere samenwerking (op projectbasis) met andere culturele organisaties in Naarden en omgeving. Hierbij wordt de gemeente Naarden gevraagd om de activiteiten van het museum feitelijk en daadwerkelijk te blijven ondersteunen en promoten.

Tenslotte worden de mogelijkheden onderzocht voor eventuele bouwkundige aanpassingen binnen het museum. Gedacht wordt aan een andere opstelling van de tentoonstellingzalen, een koffiehoeke, een lift voor de slecht lopende bezoekers, etc.

10. TOT SLOT.

Het Comenius Museum kan op 2009 terugkijken als een geslaagd jaar.

Het bestuur zorgde voor een financieel evenwichtige beleidsvoering en een algehele zorgvuldige aansturing van de organisatie. Door de komst van de directeur en een betere bemanning van het kantoor is de professionele bedrijfsvoering van het museum duidelijk versterkt. Er zijn een aantal nieuwe activiteiten tot stand gebracht. Het museum zal in staat zijn om zich in de toekomst steeds beter te kunnen manifesteren, vernieuwen en ontwikkelen.

De Raad van Advies heeft het museum toegewijd ondersteund en geadviseerd. De adviezen en expertise zullen in toekomst voor het museum van grote waarde blijven.

Tenslotte (last but not least) moet de bijdrage van de vrijwilligersgroep als zeer bijzonder gewaardeerd worden. Het team van vrijwilligers zorgde het hele jaar voor een vlekkeloos verloop van de dagelijkse gang van zaken. Baliediensten, ontvangst van de bezoekers, meedenken in de organisatie, hand- en spandiensten bij de opbouw van de tentoonstellingen, publiciteit, ontwerpen van het logo, catering, organisatie van de lezingen en concerten etc verliepen zeer goed door hun inzet. Hun inbreng, hun verantwoordelijkheidsgevoel en hun werk zijn onmisbaar geweest voor de goede sfeer in het museum. Veel dank hiervoor!

Vastgesteld door het Algemeen Bestuur in de vergadering 01-04-2010.

Voorzitter
J. C. van Oostveen

Secretaris
H. Verhoef-Musílková

Summary Annual Report 2009

Looking back at the year 2009 we can conclude that it was a successful and innovative year for the Comenius Museum.

The new director gave substantive impetus to the museum together with Museum Board, the volunteers and the Advisory Board. With different activities such as five exhibitions, including two "home-grown", lectures, symposia, the Museum Weekend, Heritage Day and publications edited by the museum, the mission of the museum to forward the ideas of JA Comenius was further developed.

The cooperation with the National Education Museum in Rotterdam deepened. The Comenius Museum also had contacts with the Dordrecht Museum, the Huizer Museum and the Moravians in Zeist on options in working together. The contribution of the Czech partners especially the Museum of JA Komenský in Uherský Brod and the warm support of the Czech and Slovak Embassy in The Hague contributed to quality and a successful program year 2009.

The Statutes of the Comenius Museum were adapted to the current practical application of the goals as they result from the cooperation with the Czech Ministry of Culture and the Municipality Naarden..

In mission statement of the museum was formulated in the discussion on the policy 2009-2013. It is the mission of the museum to reflect the ideas of Comenius because his thinking inspires people to be careful with each other, to connect instead of divide and to take care of the world and all its inhabitants.

The objectives of the Comenius Museum Foundation is to continue its activities in accordance with the following as established on November 5, 2009:

1. to maintain the Comenius Museum in Naarden together with its collection and documentation of the life, work and ideas of the philosopher Jan Amos Comenius (Komenský) (March 18, 1592 to November 15, 1670);
2. to ensure accessibility of the Comenius Mausoleum in combination with the daily management of the indoor affiliated museum;
3. to spread knowledge about the person Comenius and his ideas and in doing so preserve his cultural heritage.

The foundation seeks to achieve these objectives by

- stimulating the visit of the museum and mausoleum
- organising exhibitions;
- organising conferences and other meetings together with relevant institutions
- printing books and leaflets on the heritage of Comenius;
- collaborating with other Dutch and Czech institutions and institutions from third countries involved in the preservation of Comenius' spiritual heritage;
- encouraging mutual cultural relations with the Czech Republic in order to keep alive the cultural significance of Comenius for now and in the future;
- commemorating the birth (March 28) and death (November 15) of Comenius;
- using all other lawful means available.

The internal organisation of the museum has been improved by the Memorandum Volunteers Policy, the monthly newsletter Comenius Itern for the volunteers, and a new form of communication in the office.

Communication with the the public was improved by using a new logo. Thanks tot the excellent contribution of the volunteer group and the growing number of visitors the Comenius Museum can confidently look forward to the year 2010.